

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

opracował zespół nauczycieli polonistów

Adriana Haładuda, Justyna Kmiecik, Magdalena Spychała-Reiss, Piotr Reiss

KLASA I

GIMNAZJUM

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej i nie osiągnął przynajmniej 34,5% punktów.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

uczeń osiągnął przynajmniej 34,5% punktów oraz...

- Wypowiada się na temat.
- Komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- Wygłasza z pamięci krótkie wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).
- Stara się unikać błędów gramatycznych i stylistycznych.
- Klasyfikuje głoski, choć zdarzają się pomyłki.
- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna zasady akcentowania.
- Rozróżnia różne typy wypowiedzi.
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną) – bardzo proste przykłady.
- Zna różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określeń.
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, choć zdarzają się pomyłki.
- Przeprowadza analizę słotwórczą słów – proste przykłady.
- Zna zasady ortograficzne.
- Czyta ze zrozumieniem proste teksty.
- Zapoznał się z częścią lektur z listy obowiązkowej.
- Wyszukuje konkretną informację we wskazanym fragmencie.
- Rozumie pojęcie fikcji literackiej.
- Zna cechy niektórych gatunków literackich.
- Zna środki artystycznego wyrazu.
- Mimo licznych błędów tekst jest zrozumiały, na temat.

- Podejmuje próby redagowania wymaganych form wypowiedzi, choć spełniają one tylko niektóre kryteria.
- Podejmuje próby argumentowania.
- Redaguje prostą notatkę przy pomocy nauczyciela.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 49,5% punktów oraz...

- Wypowiada się na temat, w miarę logicznie i dba o estetykę wypowiedzi.
- Skutecznie komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
- Wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- W dyskusji prezentuje swoje stanowisko.
- Opowiada treść utworu, streszcza tekst.
- Píše czytelnie, dba o estetykę tekstu.
- Popętnia nieliczne błędy językowe, ortograficzne, interpunkcyjne.
- Stara się zredagować w/w formy wypowiedzi (jak przy ocenie dobrej).
- Stosuje odpowiednie techniki notowania wg wskazań nauczyciela.
- Tworzy tekst spójny pod względem treści.
- Przeczytał większość lektur z listy lektur obowiązkowych.
- Wykorzystuje informacje z kilku wskazanych źródeł.
- Odróżnia teksty fabularne od informacyjnych.
- Znajduje informacje w czytany tekście.
- Rozróżnia rodzaje literackie i niektóre poznane gatunki (m.in. nowela, powieść, opowiadanie, psalm, pieśń, hymn, ballada).
- Wskazuje środki artystycznego wyrazu.
- Rozpoznaje podstawowe cechy rodzajowe oraz kompozycję utworu; wskazuje elementy świata przedstawionego.
- Próbuje wyciągnąć wnioski z przeczytanego tekstu.
- Przekazuje własnymi słowami najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu.
- Dostrzega symbole występujące w malarstwie.
- Omawia proces powstawania głosek.
- Klasyfikuje głoski, choć zdarzają się pomyłki.
- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna zasady akcentowania.
- Rozróżnia różne typy wypowiedzeń.
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną) – proste przykłady.
- Rozpoznaje i nazywa różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określa z grupy podmiotu i orzeczenia (na prostych przykładach).
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, choć zdarzają się pomyłki.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą słów – proste przykłady.
Zna zasady ortograficzne.

OCENA DOBRA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 74,5% punktów oraz...

- Płynnie mówi na podany temat, starając się zachować zasady poprawności językowej i stylistycznej.
- Aktywnie uczestniczy w dyskusji. Uzasadnia swoje zdanie za pomocą rzeczowych argumentów.
- Dobiera środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi.
- Interpretuje głosowo tekst wygłaszany z pamięci, z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa. Omawia recytację własną i kolegów.
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- Opisuje postać, obraz, sytuację. Opowiada treść utworu.
- Dbą o estetykę tekstu, pisze starannie.
- Pisze wypowiedź logiczną i spójną o trójdzielnej kompozycji, starając się zachować zasady poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.
- Tworzy teksty wyrażające intencje nadawcy.
- Uzasadnia swoje zdanie za pomocą odpowiednich argumentów.
- Redaguje wymagane formy wypowiedzi pisemnej: opis, opowiadanie, charakterystykę, kartkę z pamiętnika, dziennik, sprawozdanie, streszczenie, rozprawkę, recenzję, proste formy użytkowe: list, kartkę pocztową, życzenia, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, instrukcję, przepis kulinarny.
- Stosuje odpowiednie techniki notowania (schematy, tabele, skróty).
- Odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego.
- W tworzeniu tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, zna i stosuje związki frazeologiczne.
- Zna dobrze wszystkie teksty z kanonu lektur podstawowych.
- Wykorzystuje informacje z różnych źródeł.
- Odnajduje w tekście fragment potrzebny do argumentacji i umie się nim posłużyć.
- Rozróżnia rodzaje literackie i poznane gatunki (m.in. nowela, powieść, opowiadanie, psalm, pieśń, hymn, ballada).
- Określa funkcję tekstu.
- Odczytuje tekst na poziomie przenośnym, symbolicznym.
- Wyróżnia elementy groteskowe, tragiczne, komiczne.
- Rozumie i stosuje poznane pojęcia z zakresu teorii literatury.
- Określa funkcję środków artystycznego wyrazu.
- Wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania.
- Interpretuje symbole występujące w malarstwie.
- Analizuje funkcje środków wyrazu w sztuce filmowej i teatralnej.
- Zna podstawowe informacje z biografii pisarzy (m.in. J. Kochanowski, W. Szekspir, A. Mickiewicz, H. Sienkiewicz, W. Szymborska, Cz. Miłosz.).
- Poprawnie wymawia i zapisuje głoski oznaczone literami ą, ę.
- Poprawnie wymawia i zapisuje grupy spółgłoskowe.
- Omawia proces powstawania głosek. Nazywa narządy mowy.
- Klasyfikuje głoski.
- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna i stosuje zasady akcentowania.
- Rozróżnia i buduje różne typy wypowiedzeń:
 - wypowiedzenie złożone(dwa i więcej zdań składowych);
 - zdania złożone współrzędnie(łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe);
 - zdania złożone podrzędnie.

- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną).
- Nazywa różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określa ich grupy podmiotu i orzeczenia.
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, ze szczególnym uwzględnieniem form osobowych i nieosobowych czasownika, w tym imiesłówów.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą słów i tworzy wyrazy według poznanych wzorców słowotwórczych.
- Tworzy rodziny wyrazów.
- Zna i stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 89,5% punktów oraz...

- Wypowiada się logicznie, płynnie, poprawnie i dba o estetykę wypowiedzi.
- Podejmuje polemikę. Bierze aktywny udział w dyskusji.
- Mówi z przejrzystą intencją do rzeczywistych i wyobrażonych odbiorców w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych.
- Interpretuje głosowo tekst wygłaszany z pamięci, z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa. Krytycznie, rzeczowo omawia recytację własną i kolegów.
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- Potrafi zaplanować własną wypowiedź ustną i dokonać prezentacji.
- Tworzy wypowiedzi ustne takie jak: relacje i sprawozdanie z lektury, opis obrazu, sytuacji. Opowiada treść utworu, streszcza teksty.
- Dbą o estetykę tekstu, pisze starannie.
- Przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.
- Zna wszystkie formy przewidziane programem (opis, opowiadanie, charakterystyka, kartka z pamiętnika, dziennik, sprawozdanie, streszczenie, rozprawka, recenzja, proste formy użytkowe: list, kartka pocztowa, życzenia, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, instrukcja, przepis) i redaguje je zgodnie z cechami danej formy.
- Stosuje samodzielnie odpowiednie techniki notowania (schematy, tabele, skróty, własne znaki).
- Przygotowuje się pisemnie do wypowiedzi ustnej (plan wypowiedzi, szkic).
- W tworzeniu tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, zna i stosuje związki frazeologiczne i posługuje się bogatym słownictwem.
- Redaguje wypowiedź w stylu odpowiednim do sytuacji komunikacyjnej (sprawozdawca, komentator).
- Odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego.
- Zna bardzo dobrze wszystkie teksty z kanonu lektur podstawowych.
- Wykorzystuje informacje z różnych źródeł.
- Porównuje różne formy przekazu treści.
- Odnajduje w tekście fragment potrzebny do argumentacji i umie się nim posłużyć.
- Rozróżnia rodzaje literackie i poznane gatunki (m.in. nowela, powieść, opowiadanie, psalm, pieśń, hymn, ballada).
- Określa funkcję tekstu.
- Odczytuje tekst na poziomie przerośnym, symbolicznym.
- Samodzielnie wyciąga wnioski z przeczytanego tekstu.
- Dostrzega kompozycyjną i stylistyczną specyfikę różnych tekstów. Wyróżnia elementy groteskowe, tragiczne, komiczne.
- Rozumie i stosuje poznane pojęcia z zakresu teorii literatury.
- Określa funkcję środków artystycznego wyrazu.
- Wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania.

- Interpretuje symbole występujące w malarstwie.
- Analizuje funkcje środków wyrazu w sztuce filmowej i teatralnej.
- Zna podstawowe informacje z biogramów pisarzy (m.in. J. Kochanowski, W. Szekspir, A. Mickiewicz, H. Sienkiewicz, W. Szymborska, Cz. Miłosz.).
- Poprawnie wymawia i zapisuje głoski oznaczone literami ą, ę (w zależności od sąsiedztwa innych głosek i na końcu wyrazu).
- Poprawnie wymawia i zapisuje grupy spółgłoskowe.
- Omawia proces powstawania głosek. Nazywa narządy mowy.
- Klasyfikuje głoski.
- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna i stosuje zasady akcentowania.
- Rozróżnia i buduje różne typy wypowiedzeń:
 - wypowiedzenie złożone(dwa i więcej zdań składowych);
 - zдания złożone współrzędnie(łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe);
 - zдания złożone podrzędnie.
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną).
- Rozpoznaje i nazywa różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określa z grupy podmiotu i orzeczenia.
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, ze szczególnym uwzględnieniem form osobowych i nieosobowych czasownika, w tym imiesłówów.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą słów i tworzy wyrazy według poznanych wzorców słowotwórczych.
- Tworzy rodziny wyrazów.
- Rozwija i koduje skróty i skrótowce w kontekście i w oderwaniu od kontekstu, z uwzględnieniem zasad ortografii w zapisie.
- Zna i stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 99,5% punktów oraz...

- Samodzielnie buduje spójne, rzeczowe, logiczne wypowiedzi na podany temat.
- Aktywnie uczestniczy w dyskusji, ma duży wpływ na jej przebieg, rzeczowo przedstawia swoje stanowisko, formułuje wnioski.
- Podejmuje zadania wymagające kreatywności i zaangażowania.
- Wykazuje się oryginalnością interpretacji głosowej tekstu prozatorskiego lub poetyckiego wygłaszanego z pamięci.
- Przejawia szczególną dbałość o kulturę słowa.
- Pisze wypowiedzi ciekawe pod względem sposobu ujęcia tematu, oryginalne, w których wykazuje się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję.
- Podejmuje próby własnej twórczości literackiej.
- Czyta teksty na poziomie dosłownym, przenośnym, symbolicznym.
- Praktycznie wykorzystuje zdobyte umiejętności i wiadomości.
- Samodzielnie interpretuje teksty kultury.
- Krytycznie ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego i etycznego.
- Świadomie stosuje wiedzę językową z zakresu fonetyki, fleksji, składni, słowotwórstwa i składni.
- Samodzielnie poszerza wiedzę językową.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

opracował zespół nauczycieli polonistów

Adriana Haładuda, Justyna Kmiecik, Magdalena Spychała-Reiss, Piotr Reiss

KLASA II

GIMNAZJUM

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej i nie osiągnął przynajmniej 34,5% punktów.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

uczeń osiągnął przynajmniej 34,5% punktów oraz...

- Rozróżnia różne typy wypowiedzi.
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną) – bardzo proste przykłady.
- Zna różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określeń.
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, choć zdarzają się pomyłki.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą słów – proste przykłady.
- Zna zasady ortograficzne.
- Czyta ze zrozumieniem proste teksty.
- Zapoznał się z częścią lektur z listy obowiązkowej.
- Wyszukuje konkretną informację we wskazanym fragmencie.
- Rozumie pojęcie fikcji literackiej.
- Zna cechy niektórych gatunków literackich.
- Zna środki artystycznego wyrazu.
- Mimo licznych błędów tekst jest zrozumiały, na temat.
- Podejmuje próby redagowania wymaganych form wypowiedzi, choć spełniają one tylko niektóre kryteria.
- Podejmuje próby argumentowania.
- Redaguje prostą notatkę przy pomocy nauczyciela.
- Wypowiada się na temat.
- Komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- Wygłasza z pamięci krótkie wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).
- Stara się unikać błędów gramatycznych i stylistycznych.
- Klasyfikuje głoski, choć zdarzają się pomyłki.

- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna zasady akcentowania.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 49,5% punktów oraz...

- Stara się zredagować w/w formy wypowiedzi (jak przy ocenie dobrej).
- Stosuje odpowiednie techniki notowania wg wskazań nauczyciela.
- Tworzy tekst spójny pod względem treści.
- Przeczytał większość lektur z listy lektur obowiązkowych.
- Wykorzystuje informacje z kilku wskazanych źródeł.
- Odróżnia teksty fabularne od informacyjnych.
- Znajduje informacje w czytany tekście.
- Rozróżnia rodzaje literackie i niektóre poznane gatunki (m.in. nowela, powieść, opowiadanie, psalm, pieśń, hymn, ballada).
- Wskazuje środki artystycznego wyrazu.
- Rozpoznaje podstawowe cechy rodzajowe oraz kompozycję utworu; wskazuje elementy świata przedstawionego.
- Próbuje wyciągnąć wnioski z przeczytanego tekstu.
- Przekazuje własnymi słowami najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu.
- Dostrzega symbole występujące w malarstwie.
- Omawia proces powstawania głosek.
- Klasyfikuje głoski, choć zdarzają się pomyłki.
- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna zasady akcentowania.
- Rozróżnia różne typy wypowiedzi.
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną) – proste przykłady.
- Rozpoznaje i nazywa różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określa z grupy podmiotu i orzeczenia (na prostych przykładach).
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, choć zdarzają się pomyłki.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą słów – proste przykłady.
Zna zasady ortograficzne.
- Wypowiada się na temat, w miarę logicznie i dba o estetykę wypowiedzi.
- Skutecznie komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
- Wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- W dyskusji prezentuje swoje stanowisko.
- Opowiada treść utworu, streszcza tekst.
- Píše czytelnie, dba o estetykę tekstu.
- Popetnia nieliczne błędy językowe, ortograficzne, interpunkcyjne.

OCENA DOBRA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 74,5% punktów oraz...

- Stosuje odpowiednie techniki notowania (schematy, tabele, skróty).
- Odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego.
- W tworzeniu tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, zna i stosuje związki frazeologiczne.
- Zna dobrze wszystkie teksty z kanonu lektur podstawowych.
- Wykorzystuje informacje z różnych źródeł.
- Odnajduje w tekście fragment potrzebny do argumentacji i umie się nim posłużyć.
- Rozróżnia rodzaje literackie i poznane gatunki (m.in. nowela, powieść, opowiadanie, psalm, pieśń, hymn, ballada).
- Określa funkcję tekstu.
- Odczytuje tekst na poziomie przenośnym, symbolicznym.
- Wyróżnia elementy groteskowe, tragiczne, komiczne.
- Rozumie i stosuje poznane pojęcia z zakresu teorii literatury.
- Określa funkcję środków artystycznego wyrazu.
- Wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania.
- Interpretuje symbole występujące w malarstwie.
- Analizuje funkcje środków wyrazu w sztuce filmowej i teatralnej.
- Zna podstawowe informacje z biografii pisarzy (m.in. J. Kochanowski, W. Szekspir, A. Mickiewicz, H. Sienkiewicz, W. Szymborska, Cz. Miłosz.).
- Poprawnie wymawia i zapisuje głoski oznaczone literami ą, ę.
- Poprawnie wymawia i zapisuje grupy spółgłoskowe.
- Płynnie mówi na podany temat, starając się zachować zasady poprawności językowej i stylistycznej.
- Aktywnie uczestniczy w dyskusji. Uzasadnia swoje zdanie za pomocą rzeczowych argumentów.
- Dobiera środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi.
- Interpretuje głosowo tekst wygłaszany z pamięci, z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa. Omawia recytację własną i kolegów.
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- Opisuje postać, obraz, sytuację. Opowiada treść utworu.
- Dbą o estetykę tekstu, pisze starannie.
- Pisze wypowiedź logiczną i spójną o trójdzielnej kompozycji, starając się zachować zasady poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.
- Tworzy teksty wyrażające intencje nadawcy.
- Uzasadnia swoje zdanie za pomocą odpowiednich argumentów.
- Redaguje wymagane formy wypowiedzi pisemnej: opis, opowiadanie, charakterystykę, kartkę z pamiętnika, dziennik, sprawozdanie, streszczenie, rozprawkę, recenzję, proste formy użytkowe: list, kartkę pocztową, życzenia, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, instrukcję, przepis kulinarny.
- Omawia proces powstawania głosek. Nazywa narządy mowy.
- Klasyfikuje głoski.
- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna i stosuje zasady akcentowania.
- Rozróżnia i buduje różne typy wypowiedzi:
 - wypowiedzenie złożone(dwa i więcej zdań składowych);
 - zдания złożone współrzędnie(łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe);
 - zдания złożone podrzędnie.

- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną).
- Tworzy rodziny wyrazów.
- Zna i stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne.
- Nazywa różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określa ich z grupy podmiotu i orzeczenia.
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, ze szczególnym uwzględnieniem form osobowych i nieosobowych czasownika, w tym imiesłówów.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą słów i tworzy wyrazy według poznanych wzorców słowotwórczych.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 89,5% punktów oraz...

- Przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.
- Zna wszystkie formy przewidziane programem (opis, opowiadanie, charakterystyka, kartka z pamiętnika, dziennik, sprawozdanie, streszczenie, rozprawka, recenzja, proste formy użytkowe: list, kartka pocztowa, życzenia, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, instrukcja, przepis) i redaguje je zgodnie z cechami danej formy.
- Stosuje samodzielnie odpowiednie techniki notowania (schematy, tabele, skróty, własne znaki).
- Przygotowuje się pisemnie do wypowiedzi ustnej (plan wypowiedzi, szkic).
- W tworzeniu tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, zna i stosuje związki frazeologiczne i posługuje się bogatym słownictwem.
- Redaguje wypowiedź w stylu odpowiednim do sytuacji komunikacyjnej (sprawozdawca, komentator).
- Odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego.
- Zna bardzo dobrze wszystkie teksty z kanonu lektur podstawowych.
- Wykorzystuje informacje z różnych źródeł.
- Porównuje różne formy przekazu treści.
- Odnajduje w tekście fragment potrzebny do argumentacji i umie się nim posłużyć.
- Rozróżnia rodzaje literackie i poznane gatunki (m.in. nowela, powieść, opowiadanie, psalm, pieśń, hymn, ballada).
- Określa funkcję tekstu.
- Odczytuje tekst na poziomie przenośnym, symbolicznym.
- Samodzielnie wyciąga wnioski z przeczytanego tekstu.
- Dostrzega kompozycyjną i stylistyczną specyfikę różnych tekstów. Wyróżnia elementy groteskowe, tragiczne, komiczne.
- Wypowiada się logicznie, płynnie, poprawnie i dba o estetykę wypowiedzi.
- Podejmuje polemikę. Bierze aktywny udział w dyskusji.
- Mówi z przejrzystą intencją do rzeczywistych i wyobrażonych odbiorców w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych.
- Interpretuje głosowo tekst wygłaszany z pamięci, z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa. Krytycznie, rzeczowo omawia recytację własną i kolegów.
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- Potrafi zaplanować własną wypowiedź ustną i dokonać prezentacji.
- Tworzy wypowiedzi ustne takie jak: relacje i sprawozdanie z lektury, opis obrazu, sytuacji. Opowiada treść utworu, streszcza teksty.
- Dbą o estetykę tekstu, pisze starannie.
- Rozumie i stosuje poznane pojęcia z zakresu teorii literatury.
- Określa funkcję środków artystycznego wyrazu.
- Wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania.

- Interpretuje symbole występujące w malarstwie.
- Analizuje funkcje środków wyrazu w sztuce filmowej i teatralnej.
- Zna podstawowe informacje z biogramów pisarzy (m.in. J. Kochanowski, W. Szekspir, A. Mickiewicz, H. Sienkiewicz, W. Szymborska, Cz. Miłosz.).
- Poprawnie wymawia i zapisuje głoski oznaczone literami ą, ę (w zależności od sąsiedztwa innych głosek i na końcu wyrazu).
- Poprawnie wymawia i zapisuje grupy spółgłoskowe.
- Omawia proces powstawania głosek. Nazywa narządy mowy.
- Klasyfikuje głoski.
- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna i stosuje zasady akcentowania.
- Rozróżnia i buduje różne typy wypowiedzeń:
 - wypowiedzenie złożone(dwa i więcej zdań składowych);
 - zдания złożone współrzędnie(łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe);
 - zдания złożone podrzędnie.
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, ze szczególnym uwzględnieniem form osobowych i nieosobowych czasownika, w tym imiesłowów.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą słów i tworzy wyrazy według poznanych wzorców słowotwórczych.
- Tworzy rodziny wyrazów.
- Rozwija i koduje skróty i skrótowce w kontekście i w oderwaniu od kontekstu, z uwzględnieniem zasad ortografii w zapisie.
- Zna i stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne.
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną).
- Rozpoznaje i nazywa różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określa z grupy podmiotu i orzeczenia.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 99,5% punktów oraz...

- Przejawia szczególną dbałość o kulturę słowa.
- Píše wypowiedzi ciekawe pod względem sposobu ujęcia tematu, oryginalne, w których wykazuje się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję.
- Podejmuje próby własnej twórczości literackiej.
- Czyta teksty na poziomie dosłownym, przenośnym, symbolicznym.
- Praktycznie wykorzystuje zdobyte umiejętności i wiadomości.
- Samodzielnie buduje spójne, rzeczowe, logiczne wypowiedzi na podany temat.
- Aktywnie uczestniczy w dyskusji, ma duży wpływ na jej przebieg, rzeczowo przedstawia swoje stanowisko, formułuje wnioski.
- Podejmuje zadania wymagające kreatywności i zaangażowania.
- Wykazuje się oryginalnością interpretacji głosowej tekstu prozatorskiego lub poetyckiego wygłaszanego z pamięci.
- Samodzielnie interpretuje teksty kultury.
- Krytycznie ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego i etycznego.
- Świadomie stosuje wiedzę językową z zakresu fonetyki, fleksji, składni, słowotwórstwa i składni.
- Samodzielnie poszerza wiedzę językową.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

opracował zespół nauczycieli polonistów

Adriana Haładuda, Justyna Kmiecik, Magdalena Spychała-Reiss, Piotr Reiss

KLASA III

GIMNAZJUM

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej i nie osiągnął przynajmniej 34,5% punktów.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

uczeń osiągnął przynajmniej 34,5% punktów oraz...

- Rozróżnia różne typy wypowiedzeń.
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną) – bardzo proste przykłady.
- Zna różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określeń.
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, choć zdarzają się pomyłki.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą słów – proste przykłady.
- Zna zasady ortograficzne.
- Czyta ze zrozumieniem proste teksty.
- Zapoznał się z częścią lektur z listy obowiązkowej.
- Wyszukuje konkretną informację we wskazanym fragmencie.
- Rozumie pojęcie fikcji literackiej.
- Zna cechy niektórych gatunków literackich.
- Zna środki artystycznego wyrazu.
- Mimo licznych błędów tekst jest zrozumiały, na temat.
- Podejmuje próby redagowania wymaganych form wypowiedzi, choć spełniają one tylko niektóre kryteria.
- Podejmuje próby argumentowania.
- Redaguje prostą notatkę przy pomocy nauczyciela.
- Wypowiada się na temat.
- Komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- Wygłasza z pamięci krótkie wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).
- Stara się unikać błędów gramatycznych i stylistycznych.
- Klasyfikuje głoski, choć zdarzają się pomyłki.

- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna zasady akcentowania.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 49,5% punktów oraz...

- Stara się zredagować w/w formy wypowiedzi (jak przy ocenie dobrej).
- Stosuje odpowiednie techniki notowania wg wskazań nauczyciela.
- Tworzy tekst spójny pod względem treści.
- Przeczytał większość lektur z listy lektur obowiązkowych.
- Wykorzystuje informacje z kilku wskazanych źródeł.
- Odróżnia teksty fabularne od informacyjnych.
- Znajduje informacje w czytany tekście.
- Rozróżnia rodzaje literackie i niektóre poznane gatunki (m.in. nowela, powieść, opowiadanie, psalm, pieśń, hymn, ballada).
- Wypowiada się na temat, w miarę logicznie i dba o estetykę wypowiedzi.
- Skutecznie komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
- Wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- W dyskusji prezentuje swoje stanowisko.
- Opowiada treść utworu, streszcza tekst.
- Píše czytelnie, dba o estetykę tekstu.
- Popęlnia nieliczne błędy językowe, ortograficzne, interpunkcyjne.
- Wskazuje środki artystycznego wyrazu.
- Rozpoznaje podstawowe cechy rodzajowe oraz kompozycję utworu; wskazuje elementy świata przedstawionego.
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, choć zdarzają się pomyłki.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą słów – proste przykłady.
Zna zasady ortograficzne.
- Próbuje wyciągnąć wnioski z przeczytanego tekstu.
- Przekazuje własnymi słowami najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu.
- Dostrzega symbole występujące w malarstwie.
- Omawia proces powstawania głosek.
- Klasyfikuje głoski, choć zdarzają się pomyłki.
- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna zasady akcentowania.
- Rozróżnia różne typy wypowiedzeń.
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną) – proste przykłady.
- Rozpoznaje i nazywa różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określa z grupy podmiotu i orzeczenia (na prostych przykładach).

OCENA DOBRA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 74,5% punktów oraz...

- Redaguje wymagane formy wypowiedzi pisemnej: opis, opowiadanie, charakterystykę, kartkę z pamiętnika, dziennik, sprawozdanie, streszczenie, rozprawkę, recenzję, proste formy użytkowe: list, kartkę pocztową, życzenia, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, instrukcję, przepis kulinarny.
- Stosuje odpowiednie techniki notowania (schematy, tabele, skróty).
- Odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego.
- W tworzeniu tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, zna i stosuje związki frazeologiczne.
- Zna dobrze wszystkie teksty z kanonu lektur podstawowych.
- Wykorzystuje informacje z różnych źródeł.
- Odnajduje w tekście fragment potrzebny do argumentacji i umie się nim posłużyć.
- Rozróżnia rodzaje literackie i poznane gatunki (m.in. nowela, powieść, opowiadanie, psalm, pieśń, hymn, ballada).
- Płynnie mówi na podany temat, starając się zachować zasady poprawności językowej i stylistycznej.
- Aktywnie uczestniczy w dyskusji. Uzasadnia swoje zdanie za pomocą rzeczowych argumentów.
- Dobiera środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi.
- Interpretuje głosowo tekst wygłaszany z pamięci, z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa. Omawia recytację własną i kolegów.
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- Opisuje postać, obraz, sytuację. Opowiada treść utworu.
- Dbą o estetykę tekstu, pisze starannie.
- Pisze wypowiedź logiczną i spójną o trójdzielnej kompozycji, starając się zachować zasady poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.
- Tworzy teksty wyrażające intencje nadawcy.
- Uzasadnia swoje zdanie za pomocą odpowiednich argumentów.
- Określa funkcję tekstu.
- Odczytuje tekst na poziomie przenośnym, symbolicznym.
- Wyróżnia elementy groteskowe, tragiczne, komiczne.
- Rozumie i stosuje poznane pojęcia z zakresu teorii literatury.
- Określa funkcję środków artystycznego wyrazu.
- Wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania.
- Interpretuje symbole występujące w malarstwie.
- Analizuje funkcje środków wyrazu w sztuce filmowej i teatralnej.
- Zna podstawowe informacje z biografii pisarzy (m.in. J. Kochanowski, W. Szekspir, A. Mickiewicz, H. Sienkiewicz, W. Szymborska, Cz. Miłosz.).
- Poprawnie wymawia i zapisuje głoski oznaczone literami ą, ę.
- Poprawnie wymawia i zapisuje grupy spółgłoskowe.
- Omawia proces powstawania głosek. Nazywa narządy mowy.
- Klasyfikuje głoski.
- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna i stosuje zasady akcentowania.
- Rozróżnia i buduje różne typy wypowiedzeń:
 - wypowiedzenie złożone(dwa i więcej zdań składowych);
 - zdania złożone współrzędnie(łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe);
 - zdania złożone podrzędnie.

- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną).
- Nazywa różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określa grupy podmiotu i orzeczenia.
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, ze szczególnym uwzględnieniem form osobowych i nieosobowych czasownika, w tym imiesłówów.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą słów i tworzy wyrazy według poznanych wzorców słowotwórczych.
- Tworzy rodziny wyrazów.
- Zna i stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 89,5% punktów oraz...

- Potrafi zaplanować własną wypowiedź ustną i dokonać prezentacji.
- Tworzy wypowiedzi ustne takie jak: relacje i sprawozdanie z lektury, opis obrazu, sytuacji. Opowiada treść utworu, streszcza teksty.
- Dbą o estetykę tekstu, pisze starannie.
- Przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.
- Zna wszystkie formy przewidziane programem (opis, opowiadanie, charakterystyka, kartka z pamiętnika, dziennik, sprawozdanie, streszczenie, rozprawka, recenzja, proste formy użytkowe: list, kartka pocztowa, życzenia, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, instrukcja, przepis) i redaguje je zgodnie z cechami danej formy.
- Stosuje samodzielnie odpowiednie techniki notowania (schematy, tabele, skróty, własne znaki).
- Przygotowuje się pisemnie do wypowiedzi ustnej (plan wypowiedzi, szkic).
- W tworzeniu tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, zna i stosuje związki frazeologiczne i posługuje się bogatym słownictwem.
- Redaguje wypowiedź w stylu odpowiednim do sytuacji komunikacyjnej (sprawozdawca, komentator).
- Odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego.
- Zna bardzo dobrze wszystkie teksty z kanonu lektur podstawowych.
- Wykorzystuje informacje z różnych źródeł.
- Porównuje różne formy przekazu treści.
- Odnajduje w tekście fragment potrzebny do argumentacji i umie się nim posłużyć.
- Rozróżnia rodzaje literackie i poznane gatunki (m.in. nowela, powieść, opowiadanie, psalm, pieśń, hymn, ballada).
- Wypowiada się logicznie, płynnie, poprawnie i dba o estetykę wypowiedzi.
- Podejmuje polemikę. Bierze aktywny udział w dyskusji.
- Mówi z przejrzystą intencją do rzeczywistych i wyobrażonych odbiorców w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych.
- Interpretuje głosowo tekst wygłaszany z pamięci, z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa. Krytycznie, rzeczowo omawia recytację własną i kolegów.
- Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
- Określa funkcję tekstu.
- Odczytuje tekst na poziomie przenośnym, symbolicznym.
- Samodzielnie wyciąga wnioski z przeczytanego tekstu.
- Dostrzega kompozycyjną i stylistyczną specyfikę różnych tekstów. Wyróżnia elementy groteskowe, tragiczne, komiczne.
- Rozumie i stosuje poznane pojęcia z zakresu teorii literatury.
- Określa funkcję środków artystycznego wyrazu.
- Wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania.

- Interpretuje symbole występujące w malarstwie.
- Analizuje funkcje środków wyrazu w sztuce filmowej i teatralnej.
- Zna podstawowe informacje z biografów pisarzy (m.in. J. Kochanowski, W. Szekspir, A. Mickiewicz, H. Sienkiewicz, W. Szymborska, Cz. Miłosz.).
- Poprawnie wymawia i zapisuje głoski oznaczone literami ą, ę (w zależności od sąsiedztwa innych głosek i na końcu wyrazu).
- Poprawnie wymawia i zapisuje grupy spółgłoskowe.
- Omawia proces powstawania głosek. Nazywa narządy mowy.
- Klasyfikuje głoski.
- Prawidłowo dzieli wyraz na głoski. Zna funkcje litery „i”.
- Zna i stosuje zasady akcentowania.
- Rozróżnia i buduje różne typy wypowiedzeń:
 - wypowiedzenie złożone(dwa i więcej zdań składowych);
 - zдания złożone współrzędnie(łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe);
 - zдания złożone podrzędnie.
- Tworzy rodziny wyrazów.
- Rozwija i koduje skróty i skrótowce w kontekście i w oderwaniu od kontekstu, z uwzględnieniem zasad ortografii w zapisie.
- Zna i stosuje zasady ortograficzne i interpunkcyjne.
- Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego (logiczną i gramatyczną).
- Rozpoznaje i nazywa różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określa ich grupy podmiotu i orzeczenia.
- Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, ze szczególnym uwzględnieniem form osobowych i nieosobowych czasownika, w tym imiesłówów.
- Przeprowadza analizę słowotwórczą słów i tworzy wyrazy według poznanych wzorców słowotwórczych.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń opanował wszystkie wymienione wyżej umiejętności, osiągnął przynajmniej 99,5% punktów oraz...

- Praktycznie wykorzystuje zdobyte umiejętności i wiadomości.
- Samodzielnie interpretuje teksty kultury.
- Krytycznie ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego i etycznego.
- Świadomie stosuje wiedzę językową z zakresu fonetyki, fleksji, składni, słowotwórstwa i składni.
- Samodzielnie poszerza wiedzę językową.
- Samodzielnie buduje spójne, rzeczowe, logiczne wypowiedzi na podany temat.
- Aktywnie uczestniczy w dyskusji, ma duży wpływ na jej przebieg, rzeczowo przedstawia swoje stanowisko, formułuje wnioski.
- Podejmuje zadania wymagające kreatywności i zaangażowania.
- Wykazuje się oryginalnością interpretacji głosowej tekstu prozatorskiego lub poetyckiego wygłaszanego z pamięci.
- Przejawia szczególną dbałość o kulturę słowa.
- Píše wypowiedzi ciekawe pod względem sposobu ujęcia tematu, oryginalne, w których wykazuje się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję.
- Podejmuje próby własnej twórczości literackiej.
- Czyta teksty na poziomie dosłownym, przenośnym, symbolicznym.